

Burası için ölüm fermanı hazırlandı

Bu muhteşem fotoğrafı Ramil Çetin çekti. Rica ettim, *Naviga* okurları ile paylaşıyor. Arkada Karacaören, ortada Gemiler Adası, Ölüdeniz ve Belcekız Plajı... Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın planlarında, Karacaören Bölgesi ve Gemiler Adası'na geldiğimizde büyük bir felaket ile karşı karşıya kalıyoruz. 1. Derece Doğal SİT Alanı olan bu bölge tamamen koruma bölgesinden çıkarılıyor. Dingilerin bile girmesinin yasak olduğu Ölüdeniz, 1. Derece Doğal SİT'ten güneybirlik seviyesine düşürülüyor. Ölüdeniz'in iç kısmındaki doğu yakası, turistik ve konut yerleşim alanı olarak öngörülüyor. Şimdi lütfen çevirin sayfayı 'mavi yıkım' raporunu okuyun... 🌊

Adım adım, koy koy MAVİ YIKIM raporu: MAVİ YOLCULUK İÇİN ÇOK GEÇ OLMADAN

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Muğla Kıyıları İçin Koruma Kategorileri ve Plan Önerileri başlıklı bir çalışma yaptı. Bu çalışma ile 1. Derece, 2. Derece, 3. Derece SİT tanımları kaldırıldı. Ortaya çıkan çalışmayı baştan sona inceledim. Planda bazı olumlu noktalar da var. Ancak çok muğlak tanımlamalar nedeniyle tedirginlik had safhada. Bu öyle bir çalışma olmuş ki; içinde adrese teslim inşaat izni de var, ormanları yok sayan tanımlamalar da!...

“Ölüdeniz ve Kelebekler Vadisi’ne inşaat izni bile var” dersem şaşırmayın. Knidos Antik Kenti’nden başlayıp Palamutbükü’ne kadar olan bölge 1. Derece SİT Alanı’ndan çıkarılıp inşaaata açılmış! Sanki; iki bin beş yüz (2500!) yıl sonra; Coğrafyacı Eudoksos, İskenderiye Feneri’nin mimarı Knidos’lu Sostratus dirilip gelmiş de, “Bize kentimizi geri verin, çocuklarımız askerden geldi. Evlenecek ama ev yapamıyoruz” diye kapılarını çalmış...

Türkiye’de yat turizmi ve mavi yolculuk açısından en önemli noktalar; Gökova Körfezi, Hisarönü Körfezi, Yeşilova Körfezi, Bozburun Marmaris arası, Fethiye Körfezi (Göcek) ve Kaş-Kekova bölgesidir. Kaş-Kekova dışındaki yerler,

Muğla ili sınırları içinde yer alır.

Bu bölge ve bu körfezler ve bu körfezlerdeki koylar, yat turizmi ve denizcilik açısından dünyanın en değerli yerleri arasında sayılır. Ekonomik getiri açısından bu bölgenin bakir kalması, otel

ve benzeri turistik tesis yapılmasına göre zaten daha rasyoneldir... Kaldı ki, başka bir ekonomik savla gelirse dahi, dantel gibi işlenmiş ve ormanla kucaklanmış bu bölgenin doğal yapısı, ekonomik değerlendirme ile ölçülemeyecek kadar büyük doğal zenginliğimizdir. Bakir bir şekilde korunması gerekir.

(NOT: Konumuz Muğla ili için yapılan yeni koruma ve plan önerileri olduğu için sözünü etmediğim; Bozcaada ve Kuşadası arasında kalan Kuzey Ege Bölgesi de, ‘doğası, mavi yolculuk ve denizcilik bakımından’ önemli potansiyele sahiptir ve korunması gerekir.)

Bu zenginlikleri keşfeden ve bizim nesle (55-65 yaş kuşağı) denizcilik-doğa sevgisi aşılayan rahmetli Sadun Boro, dünya seyahatini tamamladığı 1968 yılından son nefesini verdiği 2015 Haziran ayına kadar, bu bölgelerin korunması için uğraş verdi. Sevgili Can Pulak ağabeyimizle birlikte çalıştılar, çabaladılar, bu bölgelerin Özel Çevre Koruma Bölgesi olmasını sağladılar.

Meriç Köyatası, Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün, gazeteci Fatih Çekirge

Sadun Boro'nun vasiyeti

Rahmetli Sadun Boro'nun vasiyetlerinden biri de, Allah vergisi bu doğal güzelliklerin ve bölgenin gelecek nesiller için korunmasıdır. Mesleğimizin gazetecilik olması nedeniyle de, Fatih Çekirge ve bana özel olarak görev yüklemiştir. Bu konuyu sağlığında bize karşı "Vasiyetimdir" diye sıkı sıkı tembih etmiştir. Çevreyi korumak tüm denizcilerin işi ama özel olarak da, gazetecilik mesleğinin sağladığı diyalog olanakları ile bize rahmetli Sadun Boro tarafından verilmiş bir görev, bir vasiyet...

Yazıda bu girişi neden yaptım? Sadece Türkiye değil, dünya yatçılığının ve mavi yolculuğun göz bebeği Muğla kıyılarında önemli şeyler oluyor. Bunları paylaşmak istiyorum.

Muğla bölgesi; doğal ve ormanlık yapısı ile büyük oranda SİT alanları ile korunan bir bölge. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, "Muğla Kıyıları İçin Koruma Kategorileri ve Plan Önerileri" başlıklı bir çalışma yaptı. Bu çalışma ile 1. Derece, 2. Derece, 3. Derece SİT tanımları kaldırıldı. Yeni tanımlamalar yapıldı. 1. Derece SİT olarak korunan alanların önemli bir kısmı 2. Derece Nitelikli Doğal Koruma Alanı statüsüne dönüştürüldü. Bir kısmı yapılaşmaya açılıyor, bir kısmının koruma statüsü güçlendiriliyor.

Muğla'nın yüzde yüz milli idaresi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın hazırladığı yeni planlar üzerine, ilk iş olarak, Fatih Çekirge ile birlikte Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün'ü makamında ziyaret ettik. Harita üzerinde durumu konuştuk.

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yeni planlar üzerine istediği görüşe çok etkin bir yanıt vermiş. Belediye İmar Müdürlüğü ile çalışıp bir rapor hazırlamak yerine, tüm ilçelerden görüş aldıktan sonra Belediye İmar Müdürlüğü ekipleri, bilim adamları ve şehir plancıları ile birlikte tek tek tüm değişiklikler incelenmiş. 31 parsel halinde hazırlanan değişiklikler içinde 12 parseldeki değişiklikler olumlu bulunup hiç itiraz edilmemiş, 19 parselde olumlu

ve olumsuz bulunan değişiklikler için bürokratik bir biçimde itiraz edilmek yerine tüm plan değişiklik önerileri, Belediye Meclisi'nde tek tek tartışılmış ve CHP'li, AKP'li, MHP'li ve bağımsız üyeler dahil olmak üzere Muğla Büyükşehir Belediye Meclisi'nden oy birliği ile karar çıkartılarak itirazlar, Çevre Bakanlığı'na iletilmiş.

Güçlü bir şekilde ifade etmek gerekirse... Muğla Büyükşehir Belediye Meclisi; Ankara'da bürokrasinin hazırladığı planlara; siyasi parti farkı gözetmeksizin oy birliği ile karar almış, Muğla ilinin YÜZDE YÜZ MİLLİ İRADESİNİ yansıtarak itiraz etmiş. Bunu yaparken de, uzmanlara, şehir plancılarına, bilim adamlarına, kendi bürokratlarına da danışarak kararı bilimsel temele oturtmuş.

Bu stratejisi ve demokratik tutumu nedeniyle Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün'e ve siyasi parti farkı gözetmeksizin tüm Belediye Meclisi üyelerine teşekkür ediyorum. Onları kutluyorum.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Nazım İmar Müdürü Özlem Çerçi hanımla tüm gün boyunca oturdum. Bütün plan ve haritaları inceledim. Daha sonra Bodrum Deniz Ticaret Odası'nda, Oda Meclis Başkanı Rüştü Tezcan ve arkadaşları ile haritalar üzerinde koy koy çalıştım. Bu yazıda size Muğla kıyılarında ve mavi yol rotasında yer alan tüm koyların durumunu tek tek aktaracağım. Ancak yeni planlarda, koruma bölgeleri tanımlamalarında farklılık var. Önce o farkı açıklamak istiyorum.

KORUMA ALANI TANIM FARKLILIKLARI VE ÖZELLİKLERİ

(MEVCUT) 1. DERECE DOĞAL SİT ALANLARI: Hiçbir eylemde bulunulamaz. Ancak rekreasyon amaçlı günübirlik tesisler yapılabilir.

(ÖNERİ) KESİN KORUNACAK HASSAS ALANLAR: Bakanlar Kurulu kararı ile ilan edilir. Gerektiğinde insanların bölgeye girişleri engellenir. Yapı yasağı getirilen mutlak korunması gereken alanlardır.

(MEVCUT) 2. DERECE DOĞAL SİT ALANLARI: Turizm Yatırım ve Turizm İşletme Belgeli turistik tesisler ile hizmete yönelik yapılar dışında herhangi bir yapılaşmaya gidilemez.

(ÖNERİ) NİTELİKLİ DOĞAL KORUMA ALANLARI: Çadırli kamp alanı, bungalov ve günübirlik faaliyetlerin yapılabildiği alanlardır. Örtü altı tarım ve deniz alanlarında da kültür balıkçılığı yapılamaz.

(MEVCUT) 3. DERECE DOĞAL SİT ALANLARI: Doğal yapı da gözetilerek, konut kullanımına da açılabilen alanlardır.

(ÖNERİ) SÜRDÜRÜLEBİLİR KORUMA VE KONTROLLÜ KULLANIM ALANLARI: Koruma bölgeleri ile bütünlük gösteren, doğal ve kültürel bakımdan uyumlu düşük yoğunlukta turizm ve konut yerleşimlerine izin veren alanlardır.

Tanımlamalar güzel de...

İlk bakışta, yapılan tanımlamalara göre koruma alanları güçlendiriliyor. Örneğin eskiden 1. Derece'ye günübirlik tesis yapılırken, yeni öneride gerekirse insanların girmesi bile engelleniyor. Eski 2. Derece ile yeni ikinci derece kıyaslandığında önerilen ikinci derece, eski ikinci dereceye göre daha güçlü bir koruma vaat ediyor.

Ancak bu tanımlamalar, planlar ve haritalar üzerinde incelendiğinde kafalarda büyük soru işaretleri oluşuyor. Burada sözü edilen günübirlik tesisler ve bungalov ifadeleri ve bunların yoğunlukları muğlak... Harita üzerinde incelendiğinde eskiden 1. Derece Doğal SİT Alanı olarak ilan edilen bölgenin büyük çoğunluğu, çok büyük alanlar halinde ikinci bölgeye dönüşmüş. Örneğin; Gökova Körfezi'nin kuzey yakasının neredeyse tamamı 1. Derece'den 2. Derece'ye, Gökova'nın güneydoğusu yani yat turizminin tam göbeği, aynı coğrafi ve ormanlık özelliklere sahip olmasına rağmen, hiçbir anlamı olmadan tam ortadan ikiye ayrılmış ve yarısı 1. Derece kalmış, diğer yarısı ormanlar, günübirlik tesis ve bungalov alanı ilan edilmiş. Bozburun Yarımadası'nın yüzde 95'i,

1. Derece'den ikiye geçmiş... Hangi mantıkla, Knidos Antik Kenti'nden başlayıp Palamutbükü'ne kadar olan bölge 1. Derece SİT Alanı'ndan çıkarılıp inşaata açılmış? M.Ö 4. Yüzyıl'da kurulan bu kentin insanları, 2.500 yıl sonra kalkıp buraya mı geldiler? Burası 2.500 yıl önce yerleşim yeriymiş, bize şehrimizi geri verin mi diyorlar?

Çevre Bakanlığı'nın hazırladığı planlar devreye girerse, ciddi bir yapılaşma ve nüfus baskısı bekleniyor. Yaklaşık 925 bin olan Muğla İli'nin nüfusu 1 milyon 250 bin civarına yükselecek.

Denizüstü alanlar

İşin ilginç yanı, bu kez koyların dışında körfezde de kıyıda belli bir mesafe (Ölçüm yapamadım. Çünkü deniz haritası değil. Ancak tahminime göre 100-200 metre.) 2. Derece Alan ilan edilmiş. Bu ne anlama geliyor? Hangi amaçla koruma bölgesi sınırları çizilirken kıyı şeridi dışında deniz alanları ilan edilmiş? Meçhul. En iyimser tahmin, balık avı yasağı... Kötümser tahmin (felaket) bu alanların özel sektöre kiraya verilmesi, bu koylar içine yüzer yapı izni verilmesi, bu koyları kiralayanların koyları kapatması... Özellikle Gökova Körfezi, Hisarönü Körfezi, Bozburun'da bu konu çok hassas. Ne olduğunu kimse bilmiyor, muallakta kalmış.

Bakanlığın önceki çalışmalarına da ters

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın önerdiği bu plana, denizci gözüyle bile bakmadan, genel olarak itiraz ettiğim iki temel dayanağım daha var. Bu dayanaklar da yine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın başka çalışmaları. Örneğin bakanlığın, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile yaptığı bir çalışma var. Çalışmanın adı, "Türkiye'nin Deniz ve Kıyı Koruma Alanları Ulusal Stratejisi"... Biliminsanları, yerel yöneticiler ve geniş bir sivil toplum kuruluşlarının katılımı ile oluşturulan bu strateji taslağını baştan sona okudum. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın, 2014 yılında Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile birlikte hazırladığı bu strateji ile son

hazırladığı bu plan önerileri arasında bir tutarlılık, bir uyum yok.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Muğla İli Koruma Kategorileri ve Plan önerilerini hazırlayan kadroya baktığımda, ekolog, botanik uzmanı, memeli uzmanı, omurgasız uzmanı, herpetolog, deniz biyoloğu, jeoloji mühendisi, harita mühendisi olmak üzere toplam 14 kişi bulunuyor.

Yine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 2014 yılında UNDP ile birlikte hazırlanan strateji taslağında, yukarıda saydığım uzmanların (aynı isimler değil, aynı konuda uzmanlar) yanı sıra, Çevre Bakanlığı uzmanları, Özel Çevre Koruma Başkanlığı uzmanları, şehir plancıları, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir Oşinografi ve Hidrografi Dairesi'nden uzmanlar, turizmci, Başbakanlık, Maliye Bakanlığı, Milli Emlak Genel Müdürlüğü, TÜBİTAK gibi ilgili bakanlıkların uzmanları, Deniz Ticaret Odası, Odalar Birliği, Doğal Hayatı Koruma Vakfı temsilcileri yer almış.

İki çalışma arasında bir uyumsuzluk varsa, elbette çok daha geniş bir kadro tarafından hazırlanan çalışmaya itibar edeceğiz.

Genel olarak itiraz ettiğim ikinci dayanağım da, 2006 yılında o zamanki adı Çevre ve Orman Bakanlığı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'nın Gökova'daki biyolojik çeşitlilik için hazırladığı final raporu.

İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü'nden 18 biliminsanın hazırladığı bu raporda kesin korunması gereken alanlar tek tek ve koy koy belirlenirken, bakanlığın son hazırladığı plan önerisi, bu çalışmadaki hassasiyetleri es geçmiş.

32 yıldır denizde dolaşan, bu kıyılarda her koya giren çıkan biri olarak, daha denizci gözüyle itirazlarıma başlamadan bile, yine Çevre Bakanlığı'nın çok da eski olmayan önceki çalışmalarını okuduğumda bile, son plan önerilerine ters düşüyor.

İtiraz etmeyip desteklediğim uygulamalar

Rahmetli Turgut Özal'ı ikna ederek

Özel Çevre Koruma Bölgeleri'nin oluşmasını sağlayan Can Pulak'tan bizzat dinledim. 25 yıl kadar önce Özel Çevre Koruma Bölgeleri ilan edilirken, bölgede kalan köy ve yerleşim yerlerinin, hayatın doğal akışına göre genişlemesine olanak tanıyan imar planları yapılacaktı. Bu koylarda herkesin kafasına göre derme çatma uydu gününbirlik tesis yapmasına fırsat vermeden, doğal dokuya uygun gününbirlik tesisler, iskeleler için projeler hazırlanacaktı. Ancak maalesef bürokrasimiz bu işi çözemedi, ihmal etti.

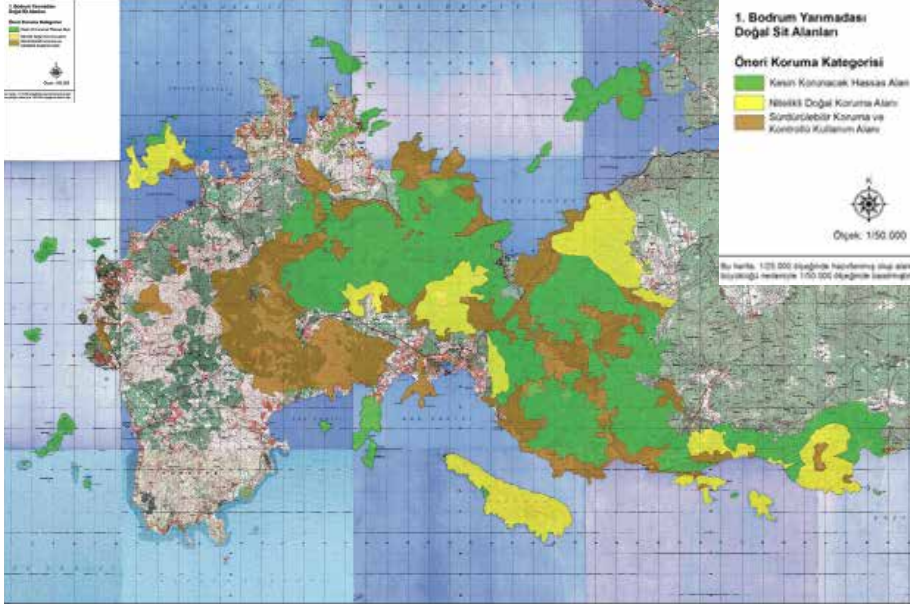
Bu bölgelerde yaşayan insanların çocukları doğdu, büyüdü, askere gitti, döndü, evlenecek çağa geldi. Ancak kendi arsalarına ev yapamadılar. Bürokrasinin ihmali ile doğal hayatın gelişimi sonucunda, zaruri olarak kaçak yapılaşma ortaya çıktı. Ancak elmalarla armutlar karıştı, tam olarak koruma sağlanamadı. Masum ve zaruri ihtiyaçlar ile ranta dönük kaçak yapılaşmalar birbirine karıştı. Korumamız gereken koylarda gelişimi güzel, estetikten uzak tesisler, kaçak yazlıklar yapıldı. Ortaya düzeltilmesi güç bir durum çıktı.

Bu bölgedeki yerleşim yerlerinin hayatın doğal akışına uygun düşük yoğunluklu konut imarına açılmasına katılıyorum. Yine kimi koylarda zaten var olan gününbirlik tesislere, doğal yapıya uygun olmaları kaydıyla izin verilmesini de destekliyorum. Ama kimi koylarda ne yazık ki bu işin cılkını da çıkardıkları için, kaçak yapılar ve gününbirlik tesislerin yıkılması gerektiğini de düşünüyorum.

Ve zaten Muğla Büyükşehir Belediye Meclisi'nin oy birliği ile aldığı karardan da görüyoruz ki, onlar da, bölge insanının ihtiyaçlarını karşılayacak değişikliklere karşı çıkmıyorlar, aksine destekliyorlar.

Yerel halkla uzaktan yakından ilgisi olmayan beton lobisinin "Çocuklarımıza ev, hayvanlarımıza dam yapamıyoruz" demagojisine fırsat vermemek ve doğal yapıya uygun olarak hayatın olağan akışına uymak zorundayız.

Bütün bu genel değerlendirmelerden sonra, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın hazırladığı plan önerisinde tek tek koyların durumuna bakalım:

Bodrum'un içi, Bodrum Yarımadası'nın kuzeyi, Datça gibi yerleşim merkezlerini es geçiyor. Orada da ciddi nüfus baskısı oluşturacak, doğal yapıyı bozacak değişiklikler yapılmış. Bu bölgeler için itirazları, zaten Muğla Büyükşehir Belediyesi ve Bodrum, Datça, Marmaris gibi ilçelerin Kent Konseyleri yaptı ve yapmaya devam ediyor. Onları destekliyorum ve herkesi de desteklemeye davet ediyorum. Ama ben bu yazıda konuya, sadece denizcilik ve mavi yol rotaları açısından bakacağım. Yazının bundan sonraki kısmını okurken,

elinizin altında bir harita ya da Sadun Boro'nun *Vira Demir* kitabının olmasını öneririm.

Bodrum-Gökova Körfezi'nin kuzey yakası

Kara Ada, Pabuç Koyu, Orak Adası ve Alakışla Bükü; bungalov ve günübirlik tesislere olanak veren Nitelikli Doğal Koruma Alanı'na dönüştürülmüş. Ancak Alakışla Bükü'nün en güzel yeri Adalı Yalı mevki, tam adresi teslim bir şekilde inşaata açık yer olarak ilan edilmiş. Hatırlanacağı üzere burada Turizm

Bakanlığı tarafından yapılan tahsisle Bodrumlular ve denizciler büyük tepki göstermiş, eylemler yapılmış, mahkeme de burada inşaat yapılmasına hayır demiş, zamanın bakanı Atilla Koç da bu girişimi iptal etmişti.

Bu konuda Turgay Noyan ve benim yazılarım da olmak üzere çok sayıda haber ve yorum *Naviga*'da yayınlanmıştı. Ancak yeni planla, burada otel yapmak isteyen şirket tekrar ortaya çıkmış. Alakışla'nın en önemli noktası Adalı Yalı harcanmış ama koyun kuzey yakası Kissebükü, Kesin Korunacak Hassas Alan olarak kalmış görünüyor!

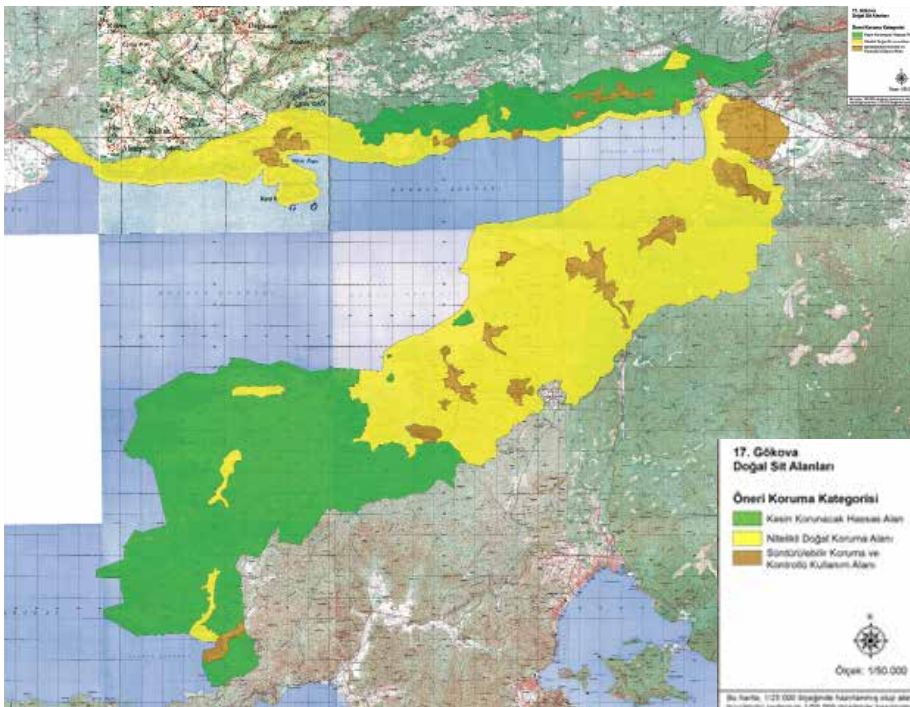
Ören yerleşim yerinden Gökova Körfezi'nin bitim noktasına ve Sakar Geçidi eteklerine kadar olan sarp ve ormanlık bölgede Akbük dışında girilecek bir liman yok. Ancak bu bölge olduğu gibi, 1. Derece Doğal SIT Alanı'ndan bungalov ve günübirlik tesise olanak veren Nitelikli Doğal Koruma Alanı'na dönüştürülmüş. Akbük'ün içinde var olan küçük yerleşim yeri ve yine Akyaka'ya kadar, kıyıda yer alan köy bile diyemeyeceğimiz ölçekteki yerleşim yerleri, bana göre doğru bir kararla Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı Bölgesi ilan edilmiş, insanların mağduriyeti önlenmiş.

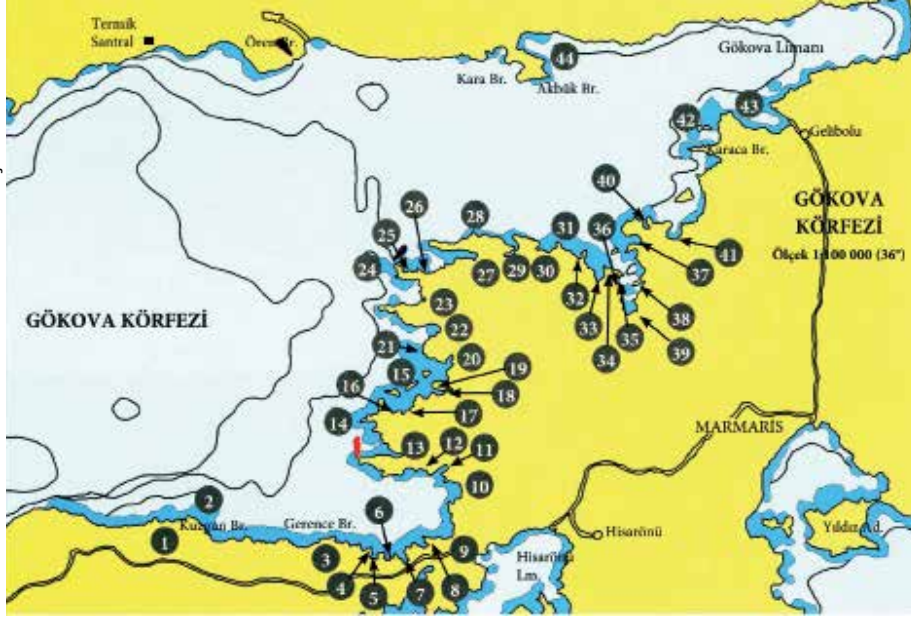
Sakar Geçidi eteklerinden Marmaris'e bağlanan okaliptüs ağaçlı yolun iki tarafı da çok değerli tarım alanı iken, beton yerleşimine açılmış.

Gökova Körfezi'nin güneydoğusu

Bu bölge, rahmetli Sadun Boro'nun; "Tanrı dünyayı yaratmış, Gökova'yı nakşetmiş. Cenneti tasvir için, kullarına bahşetmiş" dediği yer. 1960'lı yıllarda daha dünya bozulmadan, dünya denizlerini ve dünyanın en güzel yerlerini dolaşan gezgin bir insanın, tüm dünya dururken cennet tanımlamasını yaptığı ve ömrünün sonuna kadar yaşadığı yer. Kıymeti bilinecek yer.

Çevre Bakanlığı ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın, çok sayıda bilim adamı, uzman ve STK ile ortaklaşa yaptığı çalışmada mutlaka korunması gereken denilen yer. Ancak yine aynı Çevre Bakanlığı'nın 14 kişilik biyoloji ve çevre ile ilgili uzmanlardan oluşan heyeti,

Gökova Körfezi'ndeki Koylar ve bazı tehlikeli sığıklar:

1. Gölyeri Koyu, 2. Kuzgun Burnu Sığılığı, 3. Gerence Burnu, 4. Ballicak Bükü, 5. Büyük Çatı Koyu, 6. Küçük Çatı Koyu 7. Balikaşiran, 8. Velibükü, 9. Çilekli Koyu, 10. Kapıcık Koyu, 11. Maden Koyu, 12. Mezar Koyu, 13. Mine Koyu, 14. Göllübük Burnu Sığılığı, 15. Yedi Adalar, 16. Çamaltı Koyu, 17. Bekâr Koyu, 18. Uzun Liman, 19. Babuş Bükü, 20. Küfre Koyu, 21. Göllü Ada, 22. Akçabük, 23. Hırsız Liman, 24. Karamuk Kayalığı, 25. Fener Koyu, 26. Adalı Koy, 27. Tuzla, 28. Nergis Burnu, 29. Löngöz Koyu, 30. Ballısu Koyu, 31. Köremen Adaları, 32. Çilekli Koyu, 33. Ayin Koyu, 34. Değirmenbükü, 35. Hırsız Koyu, 36. Çanak Koyu-İngiliz Limanı, 37. Sazanlı Koyu, 38. Okluk Koyu, 39. Malderesi, 40. Çanak Koyu, 41. Karacasögüt Koyu, 42. Şehir Adaları, 43. Çamlı-Gelibolu Limanı, 44. Akbük Limanı, 45. Gökova İskelesi-Akyaka.

bitki örtüsü tamamen aynı olan bu bölgeyi, bıçakla pasta keser gibi ortadan ikiye bölmüş.

Sadun Boro'nun *Vira Demir* kitabında numaralandırdığı "Gökova Körfezi'ndeki Koylar ve bazı tehlikeli sığıklar" başlıklı haritanın bir tarafı 1. Derece Kesin Korunacak Hassas Alan olarak kalmış, bir tarafı da bungalov, çadırlı kamp alanı ve günübirlik tesis alan olarak önerilmiş.

Sadun Ağabey'in *Vira Demir* kitabında, Gökova Haritası üzerinde 1'den 44'e kadar numaralandığı koylara göre bir değerlendirme yapmak gerekirse...

1 Numara diye işaretlediği Gölyeri Koyu'ndan 31 numaralı Köremen Adaları'na kadar olan bölge yine Kesin Korunacak Alan olarak işaretlenmiş. Ancak arada en güzel ve korunaklı yerlerin koruma derecesi düşürülmüş.

Bördübet (9), yapılaşmaya olanak veren Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olarak öngörülüyor. Burada zaten bir köy ve otel var. Düşük yoğunluklu ve doğaya uyum sağlayan bir

yapılaşmaya itirazımız olamaz.

Hemen üstündeki Kapıcık Koyu (10) ve Amazon (Maden-Gücük) Koyu (11), bungalov ve günübirlik tesis alanı olarak önerilmiş. Kapıcık Koyu'nun kuzey yakası zaten Bördübet Köyü'nün mesire yeridir. Amazon (11) Koyu'nda yıllar öncesinden yapılmış, doğa ile uyum sağlamış, diğer günübirlik tesislere örnek gösterilecek nitelikte bir kamping vardır. Şahsen bir itirazım olamaz.

Küfre Koyu (20): Demir atmaya müsait ve her havaya kapalı olan bölümü Kesin Korunacak Hassas Alan olarak kalıyor. Koyun dibindeki siğ ve bataklık alan günübirlik tesis için öneriliyor. Bodrumlu denizcilerin rahmetli Kemal Amcası, namı diğer Kambur Kemal'in olduğu yer. Burada da ormanın yapısını korumak kaydıyla günübirlik tesise pek itiraz etmek mümkün değil. Tuzla Koyu (27) ve Löngöz (29) koylarının da girişleri ile demir atacak yerleri Kesin Korunacak Hassas Alan olarak öngörülmüş. Kıyıda sığıklar alanlar

günübirlik tesis için ayrılmış. Dikkatli izlemek gerekir diye düşünüyorum.

Ayin Koyu'ndan (32) itibaren Gökova Körfezi'nin bitiş noktasına kadar olan bölgenin tamamı, 1. Derece Doğal SİT'ten, bungalov ve günübirlik yapılaşmaya izin veren Nitelikli Doğal Koruma Alanı'na dönüşüyor. Aradaki yerleşim yerleri de konut kullanımına izin veren Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı ilan ediliyor. Yukarıda da yazdım. Bu bölgelerdeki yerleşim yerlerinde düşük yoğunlu konut inşaatlarına karşı çıkmıyoruz, aksine burada yaşayan insanların haklarının teslimi açısından destekliyorum. Ancak Gökova Körfezi'nin Güneydoğu yakasının tamamının, bu kadar büyük bir alanın ve ormanlık bölgenin, pasta gibi kesilip 1. Derece Doğal SİT Alanı'ndan bir alt koruma alanına, bungalov ve günübirlik yapılaşmaya izin veren alana çevrilmesine anlam veremiyorum. Orman ve çevre adına tedirginlik duyuyorum.

Bu bölgede koruma alanı azalan koyların adları şöyle: Ayin Koyu, Değirmenbükü, Hırsız Koyu, Çanak Koyu-İngiliz Limanı, Sazanlı Koy, Okluk Koyu, Malderesi, Çanak Koyu...

Ayin Koyu'nda inşaat var. Hırsız Koyu ve Çanak Koyu'nun tam korunması gerekir. Burada günübirlik hiçbir şeye ihtiyaç yok. Malderesi Koyu, zaten Cumhurbaşkanlığı'na ait ve konumuz dışı. Keşke Cumhurbaşkanı, "Ne oluyor" diye sorsa da bu bölge ile ilgili şimdilik bende saklı harika projeyi kendisine anlatsam.

Okluk Koyu'nda dört tane günübirlik tesis var. Fazla ama yapacak bir şey yok. Dolayısı ile bu bölgede yeni bir günübirlik alanı ilan etmek anlamsız. Sazanlı Koy'a (37) günübirlik tesis yapılması konusunda hiçbir itirazım yok.

Karacasögüt ve Çamlı ise zaten yerleşim yeridir. Bu koyların ve arkasındaki yerleşim yerlerinin düşük yoğunluklu Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olmasına itiraz etmek mümkün değildir.

Datça Yarımadası'nın güneyi

Datça Yarımadası'nın en batısında ve güneyinde Antik Çağ'ın (M.Ö 4.)

PENDİK MARINTURK'TE FİRSATLAR FORA!

Pendik Marina'da teknoloji geliştirerek, geleceğe hazırlanacaklar için fırsatlar...
İster uygun olan paketleri seçin, ister özgeçmişlerinizi ayrı ayrı değerlendirin.

ÇEKİŞ HİZMETLERİNDE BÜYÜK KAMPANYA

29 Eylül 2022 Terhizat Kadar

Çekim-Motor'da **%40** indirim, Karpuzcu'da **%80** indirim.

BAĞLAN KAZAN PAKETİ

Biz ile 1 yıllık bağlanma yaparsanız **2500** indirim + 1 ay ücretsiz.

Biz ile 3 yıllık bağlanma yaparsanız **2000** indirim + 3 ay ücretsiz.

DOST TERNE' PAKETİ

1 yıllık bağlanma yaparsanız **2000** indirim + her ayın 1 gün ücretsiz + 1 ay ücretsiz.

3 yıllık bağlanma yaparsanız **1500** indirim + her ayın 3 gün ücretsiz + 3 ay ücretsiz.

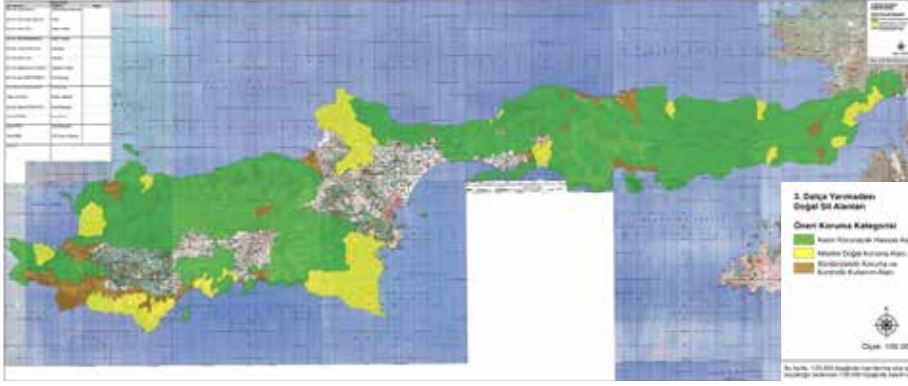
www.marinturk.com.tr | www.marinturk.com.tr | www.marinturk.com.tr | Tel: +90 312 8471231

- Her ayın 3 günü için ücretsiz yelken ve diğer hizmetler için ayrı ayrı fiyatlar uygulanır.
- Marina'da 24 saat hizmet sunulmaktadır.

- Marina'da bulunan tüm hizmetler için ayrı ayrı fiyatlar uygulanmaktadır.

© 2022 MARINTURK | Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi yayımlanmadan önce okunması tavsiye edilir.

Yüzyıl), bilim, kültür ve ticaret kenti olan Knidos harabeleri yer alır. Knidos'tan Palamutbükü'ne kadar sığınacak bir koy yoktur. Dağlar denize paralel ve dik şekilde devam eder. Kıyıda yerleşim yeri de yoktur. Ancak her ne hikmetse Knidos antik kenti dahil, Palamutbükü'nün tamamı, turizm ve konut yerleşimlerine, beton inşaatlara olanak tanıyan 3. Derece Koruma Alanı, Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olarak öngörülüyor. Bunu anlamak mümkün değil. Belli ki bu bölgeyi karadan da görmemişler, denizden de... Belki üzerinden helikopterle geçtiler, belki de harita üzerinden karar verdiler.

Yerleşim alanlarında, doğal yapıyı bozmadan düşük yoğunluklu konut yapılaşmasına itiraz etmiyoruz. Knidos da bir yerleşim yeri idi ama bundan 2.500 yıl önce(!)... Coğrafyacı Eudoksos, dünyanın yedi harikasından biri olan İskenderiye Feneri'nin mimarı Sostratus dirilip geldi de, "Bize kentimizi geri verin, çocuklarımız askerden geldi. Evlenecek ama ev yapamıyoruz" deyip hakkını mı istedi?

Knidos-Palamutbükü arasında kalan Bağlarözü Koyu'nda badem ve meyve ağaçları ile dolu olan küçük bir vadi vardır. Burada da birkaç ev bulunur. Bu koy, inşaata uygun ilan edilmiş. Bir de

yat limanı olarak öngörülmüş. Yat turizmi açısından buradaki düşük yoğunluklu yapılaşmaya itirazım olamaz. Ama bu koya marina da olmaz. Çok sapa kalıyor. Belki kışlama için, çok düşük fiyatlarla hizmet verecek bir barınak düşünülebilir.

Mevcut koruma alanları doğru dürüst korumadığı için Palamutbükü'nde var olan yapılaşma, her geçen yıl daha da arttı. Sahil olduğu gibi gününbirlik tesisler ile hemen ardında, pansiyonlar ve küçük otellerle doldu. Palamutbükü sahili, düşük yoğunluklu turizm ve yerleşime izin veren alan olarak öngörüldü. Bu saatten sonra yapacak fazla bir şey kalmadı. Vahşi yapılaşmanın önlenmesi, bu bölgedeki balıkçı barınağının kapasitesinin artırılarak, balıkçılarla birlikte amatör denizci barınağına dönüştürülmesi uygun olur düşüncesindeyim.

Palamutbükü'nden Datça'ya kadar olan alanda, yerleşimin olduğu Mesudiye ve Hayıtbükü, turizm ve konut yerleşimine izin veren alan olarak öngörülüyor. Çevresi Kesin Korunacak Hassas Alan olarak devam ediyor. Hayıtbükü'ndeki yoğunluk kontrol altında tutulursa, itiraz edecek pek bir şey yok.

Datça bir yerleşim yeri olduğu için zaten bir değerlendirme yapmıyor, geçiyorum.

Hisarönü Körfezi

Kurucabük'te mevcut Aktur Tatil Sitesi'nin çevresinde yeni bir yapılaşma öngörülüyor. Bu sevindirici. Sadun Boro'nun *Vira Demir* kitabında yer alan ve koyları 1'den 17'ye kadar numaralandırdığı, "Hisarönü Körfezi'ndeki Koylar" başlıklı harita üzerinden bakarsak, benim en çok sevdiğim bölgede de, belirsizlikler ve tehditler var.

Hurmalıbük ile Bencik arasında yer alan Dutbükü, tekneler için demirmemeye uygun olmayan bir koy. Bu bölgenin, karadan gelecekler için gününbirlik alan olarak düşünülmesi isabet olmuş. Ancak Hisarönü Körfezi'nin en güzel koylarından biri olan, fiyord gibi içeri giren Bencik Koyu (3), hem MTA kampı tarafı hem de kampın karşıtı olmak üzere, 3. Derece'ye düşürülmüş, yapılaşmaya ve betona

ESCAPE TO THE SEA

BAVARIA E 40 FLY

**Boat Düsseldorf 2017 fuarında sizleri
BAVARIA DÜNYASINI KEŞFETMEYE BEKLİYORUZ.
Düsseldorf için irtibat: +90 541 712 14 00

26 - 29.1.2017
www.boot.de

Hall 17

"Bavaria World"

BAVARIA
MOTORBOATS

BAVARIA E 40 FLY / BAVARIA E 40 SEDAN

Genç Turizm Yatçılık Org. İnş. Tic. Ltd. Şti.
Franken Meer Yatçılık Org. Dış Tic. Ltd. Şti.

→ Port Aqaba, TR 50000
Akaba-Cajema / 05000
Tel: +96 200 715 69 10-11

→ Yu Port Marina, İncir TR 44440
Tuzla / İZMİR
Tel: +90 541 712 14 11

→ D - İstana, TR 40000 → Nispetiye Marina, TR 40700 → D - İstana, TR 40000
Targușeu / ROMÂNIA Marmaris Marina / İZMİR / MARMARIS Bilecik / FENİYE
Tel: +90 541 712 14 00 Tel: +90 541 712 14 05 Tel: +90 541 712 14 18

gena@gena-yacht.com

www.gena-yacht.com

açık alan olarak öngörülmüş. Bu öneriyi kabul etmek mümkün değil. Bu koy aynı zamanda boncuk ya da camgöz dediğimiz dişsiz köpekbalığının (hiçbir tehlikesi yok) üreme noktası... Kesin Hassas Korunacak Alan olarak kalmalı.

Bencik'ten hemen sonra yer alan Tavşanbükü (4) yıllar önce çok katlı bir otel tarafından kapatılmıştı. Şimdi bu durum yeni planda onaylanıyor.

Sucağız Koyları (5), İnbükü (7) ve Çamurlu Koy (8), 1. Derece'den 2. Derece Koruma Alanı'na dönüşmüş. Burada yapılması planlanan günübirlik tesisler ve bungalovlar tedirgin ediyor. Bu koyların hemen yanı başında günübirlik tesislere uygun yerler zaten vardı. Bu üç koyun kesin korunacak alanlardan çıkarılması gereksiz olmuş. Tekrar Kesin Hassas Korunacak Alan haline getirilmesinde fayda var.

Orhaniye (9)(10) ve Selimiye'de (12) günün şartlarına göre düzenleme yapılması gerekiyordu. Bu yerleşimde yaşayan insanlar mağdurdu. Bu bölgelerde uygulanmayan bürokratik

yasaklar nedeniyle korumaya çalıştığımız yerlerde kaçak yapılaşma almış başını gidiyordu. Şimdi bu iki yerleşim yeri, turizm ve yerleşimlere izin verilen Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olarak öngörülüyor. Önemli olan bu düzenleme ile buradaki yoğunluğun gerçekten kontrol edilebilirliği...

Turgut Koyu önündeki bataklık alan da birinci dereceden üçüncü dereceye açılmış. Bilindiği gibi burada daha önce yine zorlama ve tüm kurallar göz ardı edilerek inşa edilen yüksek katlı bir otel vardı. Bu otel de Fetö operasyonları kapsamında kayyum yönetimine geçti. Bu otelin çevresinde boş kalan kıyıdaki bataklık alan 3. Derece ilan edilerek inşaata açılıyor.

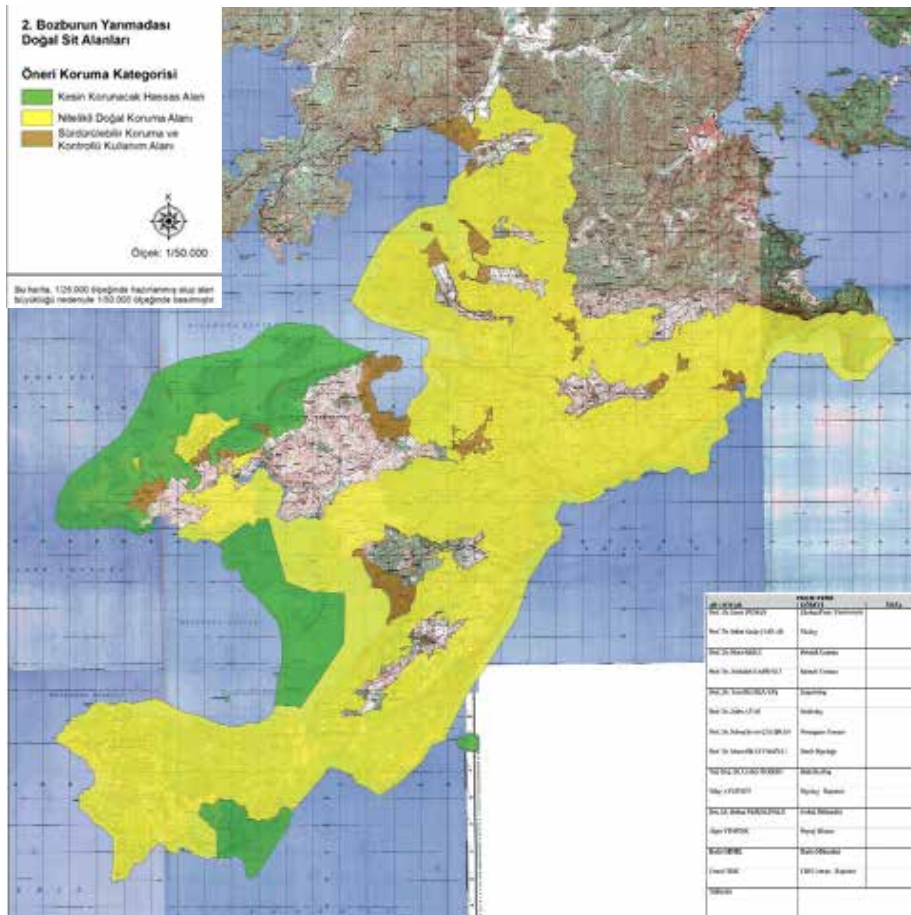
En ağır ve kabul edilemez olanı ise Selimiye'deki düzenlemede yapılırken 1. Derece SİT Alanı olan ve geçen sene yapılan kaçak inşaatla gündeme gelen Sığ Liman (11)... Doğrudan 3. Derece'ye yani betona açılmış. Anlamak mümkün değil.

Germe Koyu (13): Burada Hisarönü Körfezi'nde çalışan Bozburunlu balıkçılar ve bu körfezde karayolu olmayan koylarda günübirlik tesis işleten Bozburunluların ikmal yaptığı yerdir. Koyun nihayetinde teknelerini bağlar ve karayolu ile Marmaris'e ya da Bozburun'a ulaşırlar. Burası kontrollü yapılaşmaya açılmış. İhtiyacı karşılamak adına olumlu olmuş.

Kuzbükü (14) ve Kocabahçe (15), 1. Derece'den çıkarılıp, bungalov dahil günübirlik tesislerin yapılmasına olanak veren Nitelikli Doğal Koruma Alanı olarak öngörülmüş. Bu koylarda yol ve elektrik yok. Ancak günübirlik tesisler var. Buradaki lokantalar, güneş enerjisi ile elektriklerini üretiyor, denizden ikmal yapıyor. Zaten buralarda çevre ile uyumlu günübirlik tesis olması nedeniyle itiraz edecek bir durum yok. Ancak yol yapılmaması ve günübirlik tesislerin genişlememesi, bu haliyle kalmasında fayda var. Kocabahçe'den sonra Girneyit Bükü de (16) günübirlik tesis alanı olarak düşünülmüş. Elektrikçi, yolu olmayan bu bakir yerin Kesin Korunacak Hassas Alan olarak kalması daha uygundu. Dirsekbükü (17) Kesin Korunacak Hassas Alan olarak kalmış. Çok da iyi olmuş.

Bozburun Yarımadası-Yeşilova Körfezi

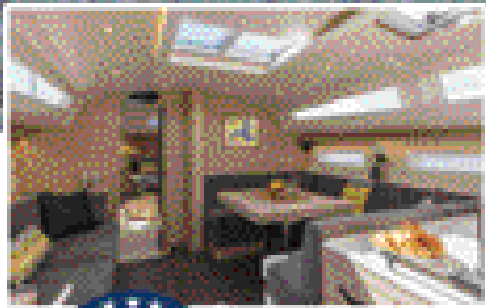
Burayı koy koy yazmanın bir anlamı yok. Çünkü Bozburun Yarımadası'nın 1. Derece Doğal SİT Alanı olarak ilan edilen bölümünün yüzde 95'i 1. Derece'den çıkartılmış, Nitelikli Koruma Alanı'na düşürülmüş. Yarımadanın bütününde herhangi bir ayırım yapmadan koruma derecesinin düşürülmesi, bu bölgenin doğal yapısına ciddi bir imar baskısı getirecek gibi duruyor. Var olan meskûn alanların belirlenmesi ve günübirlik alanlar için daha detaylı bir çalışma yapılması gerekiyor. Bozburun Yarımadası sanki külliyan gözden çıkarılmış gibi duruyor. Özellikle hiçbir yerleşimin ve yolun olmadığı yarımadanın güneybatı ucunun birinci dereceden çıkartılmasını anlamak ise oldukça güç. 🗺️

JEANNEAU 51

Sizi diğerlerinden ayıran bir yaşam sanatı

Signé Jeanneau

JEANNEAU 51
YENİ

JEANNEAU 54

JEANNEAU 56
YENİ

JEANNEAU 64

www.topleisure.net

TopLeisure
Yat Gezme Servis A.Ş.

Marmaris (Merkez) :
Tel : 0 252 413 71 56
info@topleisure.net

İstanbul:
Tel : 0 216 450 57 20-25
istanbul@topleisure.net

JeanneauYachtsTurkiye

TopLeisure

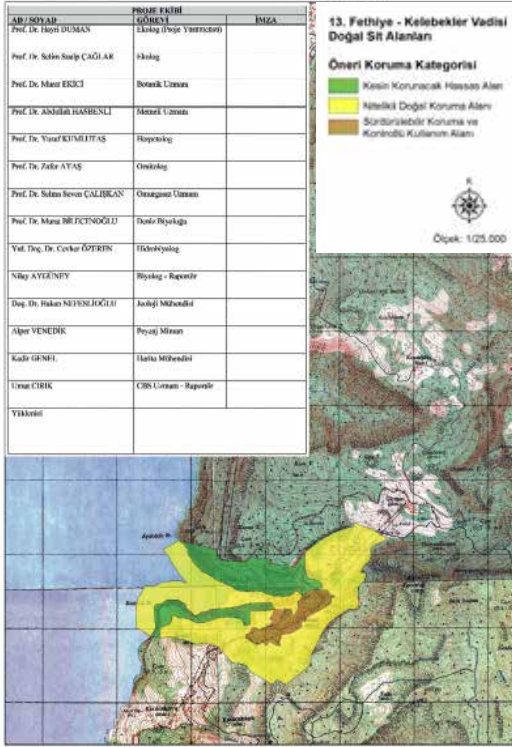
jeanneau_yachts_turkiye

CNR AVRASYA
**BOAT
SHOW**
HALL : 3 A01

20 yılı aşkın süredir tüm denizlerde sizlerle birlikteyiz

Bozburun–Marmaris (Karaburun Kadırğa) arası

Bu bölge de çok sarp ve dik şekilde denize paralel uzanan dağlık bir bölge... Hiç yol olmamasına rağmen, Bozburun'dan Marmaris'e kadar olan çok büyük bir alan, 1. Derece'den 2. Derece'ye düşürülmüş. Ne anlamı var, inanın çözemedim.

Günübürlük tesis de, konut ya da otel de yapılamaz. Bu bölgede mavi yol rotasında bulunan Bozukkale'nin batı yakası (lokantaların olduğu kısım) günübürlük tesislere olanak tanıyan alan olarak önerilirken, koyun doğu yakası Serçe Koyu girişine kadar Kesin Korunacak Alan olarak öngörülmüş. Serçe Koyu dahil olmak üzere, Marmaris'e dönünceye kadar olan tüm koylar, Serçe, Arabadası, Burunçü, Gebeske ve Kadırğa Koyu 2. Derece'ye, Nitelikli Doğal Koruma Alanı'na düşürülmüş. Kadırğa'dan önceki Çiftlik Koyu, mevcut durum göz önüne alınarak Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı (3. Derece) olarak düşünülmüş.

Göcek-Fethiye-Ölüdeniz

Göcek için, yeni bir plan bulunmuyor. Fethiye içinde Karagözler çevresi için olumlu değişiklikler mevcut. Ancak Karacaören Bölgesi ve Gemiler Adası'na geldiğimizde büyük bir felaket ile karşı karşıya kalıyoruz. 1. Derece Doğal SİT Alanı olan bu bölge tamamen koruma bölgesinden çıkarılıyor.

Dingilerin bile girmesinin yasak olduğu Ölüdeniz, 1. Derece Doğal SİT'ten günübürlük seviyesine düşürülüyor. Ölüdeniz'in iç kısmındaki doğu yakası, turistik ve konut yerleşim alanı olarak öngörülüyor. Yat turizmine uygun olmayan ancak kesin korunan alan Kıdrak Koyu ve Kelebekler Vadisi de, 1. Derece Doğal SİT Alanı'ndan çıkarılıp inşaata olanak veren Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olarak öngörülüyor.

Daha sonraki ilk liman Kalkan, Antalya ili sınırlarında kaldığından bu bölge planları hakkında herhangi bir bilgiye sahip değilim.

Sonuç

Mevcut durumda, güya kesin koruma altında olduğu söylenen bazı koylarda, düzensiz işçilik, estetik dışı, kimi kaçak, kimi geçici izinli günübürlük ya da sabit tesisler var. Yat yavaşlama iskelesi, lokanta, plaj vs gibi. Bunların gelişigüzel olması yerine çevre şartlarına uygun, estetik bir plan dahilinde yapılması ne

güzel olurdu. Ama ne yazık ki bu işi ÖÇK zamanında beceremedik. Şimdi yapabilir miyiz? Bilmiyorum ama devlete bırakırsak biraz zor. Çünkü geçen yıl Göcek Koyları'nda mesire yeri adı altında getirilen planlar hiç de günübürlük yat yavaşlama yerlerinin ihtiyaçlarına uygun planlar değildi. Denizi bilmeyen, denizciliği bilmeyen, karaya denizden bakmayan bürokratların deniz kıyısında günübürlük tesisler nasıl olmalı konusunda doğru işler yapabileceğine inanmıyorum.

Umarım yeni düşünülen günübürlük tesisler o zihniyetle planlanmaz. Belki de bu işi, devlete bırakmak yerine günübürlük yat yavaşlama yerleri nasıl olmalı diye birkaç alternatif plan ve projeyi amatör denizciler arasındaki mimarlar ile işbirliği yaparak Deniz Ticaret Odası önerse, daha mantıklı olur diye düşünüyorum.

Bu bölgede yer alan köy ve mahalleler, daha Özel Çevre Koruma Alanı ilan edilmeden de vardı ve burada yaşayan insanları gözeterek, çok önceden düzenlenecekti. Ancak ihmal edildi. Bu güzelim kıyıları korurken, burada yaşayan insanları mağdur etmeden, hakkını teslim etmek gerekir diye de düşünüyorum. Ancak elmalarla armutların karıştırılmaması gerektiğinin de altını çiziyorum.

Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin genel olarak yaptığı itirazlara ek olarak yaptığım saptamalar bunlardır. ⚓

